

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ГОРИТЕ

СОФИЯ 1040, бул. "Христо Ботев" № 55

№ 36 - януари 2003

Добиви от земеделски култури - реколта`2002

Пшеницата е със стабилен среден добив – около 300 кг/дка за трета поредна година. 2002 година е по-благоприятна за окупните култури – царевицата и слънчогледът са с по-висок среден добив. Производството на ечемик е с около 30% повече, което се дължи на увеличените площи.

Средни добиви от земеделски култури – реколта`2002 (кг/дка)

КУЛТУРИ	БЪЛГАРИЯ	01 СЕВЕРО- ЗАПАДЕН	02 СЕВЕРЕН- ЦЕНТРАЛЕН	03 СЕВЕРО- ИЗТОЧЕН	04 ЮГО- ИЗТОЧЕН	05 ЮЖЕН- ЦЕНТРАЛЕН	06 ЮГО- ЗАПАДЕН
Пшеница	301	226	291	367	322	263	193
Ръж	140	138	82	168	175	139	144
Тритикале	230	188	202	371	283	211	176
Ечемик	312	204	297	366	336	284	217
Зимен ечемик	314	205	296	373	336	287	211
Пролетен ечемик	275	188	318	291	349	202	233
Овес	152	130	158	173	190	118	150
Царевица за зърно	424	293	393	480	504	444	402
Царевица за силаж	1 521	1 284	1 500	1 599	1 387	1 519	1 607
Сорго	210	96	224	221	85	260	296
Ориз	431	-	-	-	-	431	-
Слънчоглед	137	104	140	166	109	110	137
Слънчоглед - маслодаен	140	106	143	168	110	113	133
Слънчоглед - шарен	106	93	111	125	89	89	145
Рапица	117	101	105	127	141	110	67
Соя	143	-	-	-	-	-	-
Фъстъци	141	-	-	-	-	-	-
Лен	182	-	-	-	-	-	-
Памук	159	-	-	-	110	163	-
Маслодайна роза	190	-	-	-	-	-	-
Маточина	281	-	-	-	-	-	-
Лавандула	154	-	-	-	-	-	-
Мента	1 325	-	-	-	-	-	-
Валериана	348	-	-	-	-	-	-
Резене	95	-	-	-	-	-	-
Кориандър	95	-	-	-	-	-	-
Захарно цвекло	2 374	-	2 257	2 297	-	4 701	-
Фуражно цвекло	3 050	-	1 889	789	1 635	1 978	5 545
Фуражен грах (зърно)	217	-	-	-	-	-	-
Семки от тикви	58	-	-	-	-	-	-
Едногодишни фуражи за сено	429	-	-	-	-	-	-
Люцерна	487	284	519	425	453	749	446
Временни житни и бобови тревы	623	-	-	-	-	-	-

Източник: МЗГ, отдел "Агростатистика"

Наблюдение за определяне на добивите от земеделски култури – реколта`2002

Резултати и анализи

Сравнение на засетите площи

Култура	Засети площи реколта '2002 (хил. дка)	Засети площи реколта '2001 (хил. дка)	Изменение %
Пшеница	13 829	13 666	1.19%
Ръж	136	195	-30.26%
Ечемик	3 928	2 931	34.02%
Зимен ечемик	3 703	2 704	36.95%
Пролетен ечемик	225	227	-0.88%
Овес	462	527	-12.33%
Царевица за зърно	3 092	4 001	-22.72%
Слънчоглед	4 773	3 985	19.77%
Слънчоглед - маслодаен	4 330	3 557	21.73%
Слънчоглед - шарен	443	428	3.50%
Рапица	103	172	-40.12%
Памук	63	147	-57.14%
Захарно цвекло	22	////	////
Царевица за силаж	509	448	13.62%
Люцерна	858	////	////

Източник: МЗГ, отдел "Агостатистика"

Наблюдение за определяне на добивите от земеделски култури – реколта '2002

Сравнение на добивите

Култура	Реколта '2002 (кг/дка)	Реколта '2001 (кг/дка)	Изменение %
Пшеница	301	301	0.00%
Ръж	140	200	-30.00%
Ечемик	312	319	-2.19%
Зимен ечемик	314	321	-2.18%
Пролетен ечемик	275	291	-5.50%
Овес	152	193	-21.24%
Царевица за зърно	424	247	71.66%
Слънчоглед	137	104	31.73%
Слънчоглед - маслодаен	140	106	32.08%
Слънчоглед - шарен	106	89	19.10%
Рапица	117	110	6.36%
Памук	159	69	130.43%
Захарно цвекло	2 374	1 410	68.37%
Царевица за силаж	1 521	841	80.86%
Люцерна	487	384	26.82%

Източник: МЗГ, отдел "Агостатистика"

Наблюдение за определяне на добивите от земеделски култури – реколта '2002

Сравнение на производството

Култура	Реколта '2002 (хил. тона)	Реколта '2001 (хил. тона)	Изменение %
Пшеница	4 123	4 077	1.13%
Ръж	18	39	-53.85%
Ечемик	1 211	931	30.08%
Зимен ечемик	1 150	865	32.95%
Пролетен ечемик	61	66	-7.58%
Овес	62	99	-37.37%
Царевица за зърно	1 288	873	47.54%
Слънчоглед	645	405	59.26%
Слънчоглед - маслодаен	599	368	62.77%
Слънчоглед - шарен	46	37	24.32%
Рапица	8	19	-57.89%
Памук	10	10	0.00%
Захарно цвекло	51	////	////
Царевица за силаж	764	364	109.89%
Люцерна	416	////	////

Източник: МЗГ, отдел "Агостатистика"

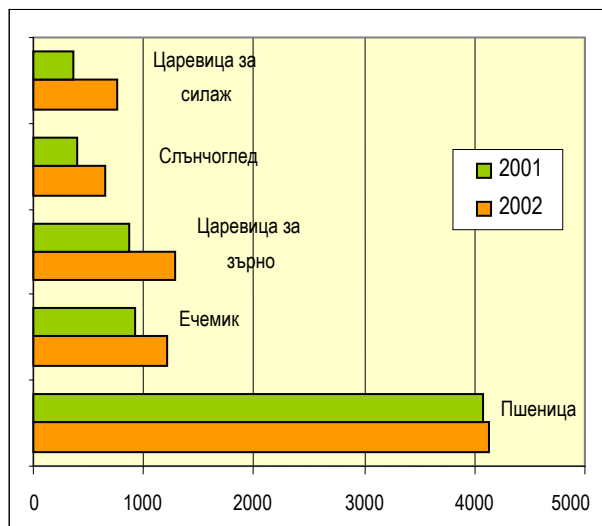
Наблюдение за определяне на добивите от земеделски култури – реколта '2002

През стопанската 2001/2002 година климатичните условия отново не бяха благоприятни за есенните култури. Проведените агротехнически мероприятия върху пшеницата и ечемика позволиха те да бъдат до голяма степен компенсирани и да достигнат производство, съответно 4 123 и 1 211 хил. тона. Падналите валежи през лятото благоприятстваха развитието на пролетните култури, което доведе до значително увеличение на добивите спрямо реколта '2001 и ги доближи до нормалните за страната. Изключение прави Северозападния район, където в резултат от трайното засушаване, добивите от почти всички наблюдавани култури са много по-ниски от средните за страната. След двете сухи години, средните добиви в Североизточния район са по-добри.

Намалените площи и по-ниския среден добив при ръжта и овеса водят до намаляване на производството (съответно с 54% и 37%), докато намаленото производство при рапицата се дължи на високия дял нереколтирани площи (около 1/3 от засетите площи).

Намалените площи при царевицата за зърно се компенсират от по-високия среден добив и производството достигна 1 288 хил. тона.

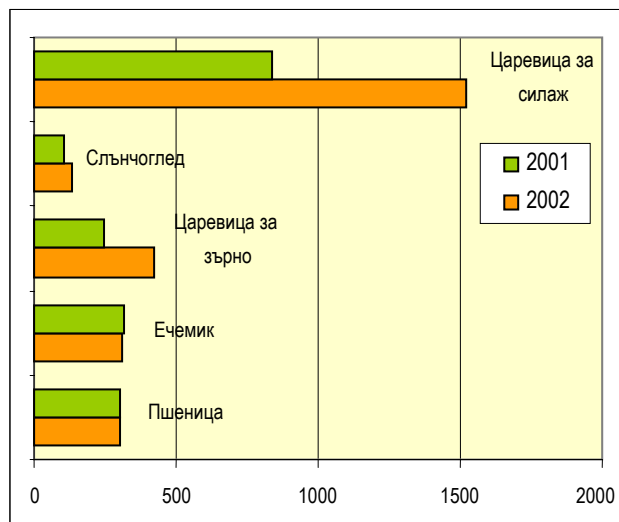
Производство (хил. тона)

Източник: МЗГ, отдел "Агостатистика"

Наблюдение за определяне на добивите от земеделски култури – реколта '2002

Среден добив (кг/дка)

Източник: МЗГ, отдел "Агостатистика"

Наблюдение за определяне на добивите от земеделски култури – реколта '2002

Производство – реколта '2002

Култура	засети площи (дка)	реколтирани площи (дка)	среден добив (кг/дка)	производство (тона)	влажност %	примеси %
Пшеница	13 828 897	13 686 273	301	4 122 765	12.48	2.93
Мека пшеница	13 616 376	13 475 876	302	4 066 085	12.46	2.83
Твърда пшеница	212 521	210 397	269	56 680	13.31	10.04
Ръж	136 329	131 048	140	18 324	11.33	1.68
Тритикале	104 322	101 653	230	23 398	10.94	1.89
Ечемик	3 927 650	3 887 975	312	1 211 435	11.85	2.44
Зимен ечемик	3 702 522	3 665 584	314	1 150 246	11.82	2.47
Пролетен ечемик	225 128	222 391	275	61 189	12.5	1.88
Овес	462 184	410 252	152	62 445	////	////
Царевица за зърно	3 092 031	3 040 545	424	1 288 105	15.00	3.22
Сорго	46 525	42 607	210	8 967	////	////
Ориз	41 900	41 659	431	17 955	16.5	5.00
Слънчоглед	4 772 760	4 710 132	137	645 369	11.12	3.37
Слънчоглед - маслодаен	4 330 136	4 278 383	140	599 551	11.11	3.32
Слънчоглед - шарен	442 624	431 749	106	45 818	11.19	3.97
Рапица	102 756	69 014	117	8 061	10.88	5.24
Памук	63 351	60 448	159	9 636	////	////
Захарно цвекло	21 883	21 623	2 374	51 326	////	////
Фуражно цвекло	2 976	2 976	3 050	9 076	////	////
Царевица за силаж	509 131	502 134	1 521	763 883	////	////
Люцерна	857 949	854 475	487	416 486	////	////

Източник: МЗГ, отдел "Агростатистика"

Наблюдение за определяне на добивите от земеделски култури – реколта '2002

Намерения на земеделските производители за сеитба, реколта '2003 г.

Култура	Изменение спрямо 2002 г. %
Пшеница	-17%
Ръж и тритикале	-21%
Зимен ечемик	-5%
Овес	-10%
Царевица за зърно	10%
Слънчоглед	9%
Обработваема земя - общо	-2%

Източник: МЗГ, отдел "Агростатистика"

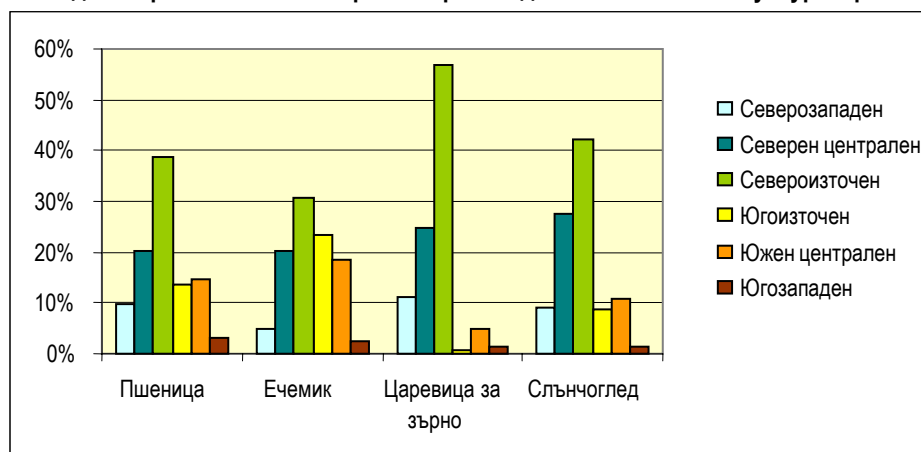
Наблюдение за определяне на добивите от земеделски култури – реколта '2002

Неблагоприятните климатични условия за есенните култури – реколта '2002 година оказаха влияние върху намеренията на производителите при прогнозиране на площите за следващата стопанска година.

В прогнозите си от 2001 година производителите отчетоха намерения за намаляване на площите с овес, царевица и увеличение на площите с ечемик, които се потвърдиха. По-значително изменение спрямо прогнозите има при слънчогледа, който по време на сеитбената кампания получи по-голяма тежест. За новата стопанска година по време на анкетата производителите заявяват намерения за намаляване на площите с есенни култури. При царевицата за зърно и слънчогледа намеренията са за около 10% увеличение. В резултат на прогнозите на земеделските производители се очаква около 2% намаление на общата обработваема земя за страната.

По време на провеждане на анкетата сеитбата не беше приключена. Към 15 ноември анкетата отчита като засети около 80% от прогнозните площи за пшеница и ечемик. Окончателните площи за 2003 година ще бъдат публикувани след завършване на анкетата за заетостта и използването на територията на страната (БАНСИК '2003).

Относителен дял на районите за планиране в производството от основни култури – реколта '2002

Източник: МЗГ, отдел "Агростатистика"

Наблюдение за определяне на добивите от земеделски култури – реколта '2002

Торенето на културите през стопанската 2001/2002 година е предимно с азотни торове. От използваните препарати за растителна защита най-висок дял имат хербицидите.

Наблюдава се лека тенденция на увеличаване на площите, засети с окачествени семена.

Проведени агротехнически мероприятия и използвани сертифицирани семена – реколта 2002

Култура	% наторени площи с:					% третиранни площи с:			% площи със сертифицирани семена
	Азотни торове	Фосфорни торове	Калиеви торове	Комплексни торове	Оборски тор	Хербициди	Инсектициди	Фунгициди	
Пшеница	90%	5%	1%	4%	0%	83%	21%	12%	63%
Ръж	69%	0%	0%	3%	0%	29%	0%	0%	31%
Тритикале	75%	1%	1%	0%	0%	49%	6%	3%	42%
Ечемик	86%	3%	0%	2%	0%	79%	6%	8%	60%
Зимен ечемик	86%	3%	0%	2%	0%	79%	6%	8%	59%
Пролетен ечемик	79%	5%	3%	5%	0%	76%	8%	1%	66%
Овес	50%	0%	1%	0%	1%	32%	9%	2%	36%
Царевица за зърно	45%	2%	1%	3%	1%	67%	14%	3%	80%
Сорго	51%	0%	0%	0%	0%	71%	10%	0%	74%
Ориз	45%	1%	2%	51%	0%	83%	0%	0%	68%
Слънчоглед	50%	2%	1%	1%	0%	72%	6%	3%	78%
Слънчоглед - маслодаен	50%	2%	0%	1%	0%	73%	6%	3%	79%
Слънчоглед - шарен	45%	0%	3%	2%	0%	63%	7%	6%	71%
Рапица	43%	2%	0%	3%	0%	41%	13%	1%	58%
Памук	68%	5%	0%	0%	0%	88%	28%	7%	////
Захарно цвекло	50%	4%	0%	4%	4%	80%	60%	25%	////
Фуражно цвекло	32%	0%	0%	0%	19%	39%	36%	0%	////
Царевица за силаж	44%	1%	1%	0%	2%	45%	2%	2%	60%
Люцерна	20%	0%	0%	0%	0%	23%	23%	0%	////

Източник: МЗГ, отдел "Агостатистика"

Наблюдение за определяне на добивите от земеделски култури – реколта 2002

МЕТОДОЛОГИЯ

Анкетата "Добиви от земеделски култури – реколта 2002" се провежда за четвърта поредна година от отдел "Агостатистика" към Министерството на земеделието и горите, в съответствие с нормативните документи на Европейския съюз, регламентиращи статистиката на растениевъдните култури.

Анкетата е реализирана от анкетьори, наети и обучени от експертите по агостатистика в ОД "Земеделие и гори". Интервюирани са над 6 100 земеделски стопанства, определени чрез извадка по култури. Извадката покрива около 40% от обработваемата земя в страната.

Земеделските стопани предоставят информация за засетите и реколтирани площи, получените добиви, проведените агротехнически мероприятия и използваните семена за сеитба през изтеклата стопанска година, както и за сеитбената есенна и пролетна кампания на стопанската 2002/2003 година.

Данните за засетите площи, използвани за оценка на производството, се базират на анкетата за заетостта и използването на територията на страната - БАНСИК '2002.

Разпределението на различните категории ечемик, царевица и слънчоглед върху засетите площи, както и реколтираните площи, е

получено като върху общата площ от анкета БАНСИК '2002 е приложено констатираното съотношение.

За етерично-маслените и някои други култури е направена оценка само на средния добив.

Данните за прогнозните площи със земеделски култури за стопанската 2002/2003 година отразяват намеренията на земеделските производители към средата на месец ноември. Окончателните площи със земеделски култури ще се предоставят след завършване на анкетата за заетостта и използването на територията на страната – БАНСИК '2003.

Районите, цитирани в публикацията и приложението към нея са районите за икономическо планиране в България – ниво 2 по Европейската номенклатура на териториалните статистически единици (NUTS). Посочените в настоящата публикация резултати са представителни на национално ниво и на ниво 6 района за планиране (NUTS 2).

Таблиците със сравнения са направени на база данни от анкетата "Добиви от основни селскостопански култури за стопанската 2000/2001 година".

Използване на статистическата информация

Резултатите от провежданите от отдел "Агостатистика" към МЗГ анкети са едни от основните източници на информация при определяне на селскостопанската политика на страната. Тези данни ще бъдат използвани при преговорите за присъединяване на страната към Европейския съюз по глава Земеделие в съответните сектори и ще служат при определяне на праговете за производство на земеделски продукти в България.

Публикацията е приключена редакционно на 10 януари 2003 г.

Отговорник на публикацията : Нели Георгиева

Редакция: МЗГ, отдел "Агостатистика", в сътрудничество с Ландсис

Композиция и печат : МЗГ, отдел "Агостатистика"

За повече информация : МЗГ, отдел "Агостатистика"

Тел./факс: 980 82 94 ; E-mail : agrostat@mzgar.government.bg

Интернет страница на МЗГ - <http://www.mzgar.government.bg>

Публикацията е изготвена в резултат на проведена анкета в рамките на програма ФАР БГ 0103.08